Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a noua)

11 mai 2017*

„Recurs — Directiva 2010/30/UE — Indicare, prin etichetare și informații standard despre produs, a consumului de energie — Regulamentul delegat (UE) nr. 665/2013 — Etichetare energetică a aspiratoarelor — Eficiență energetică — Metodă de măsurare — Limite ale competenței delegate — Denaturarea elementelor de probă — Obligația de motivare a Tribunalului”

În cauza C-44/16 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 25 ianuarie 2016,

Dyson Ltd, cu sediul în Malmesbury (Regatul Unit), reprezentată de E. Batchelor și de M. Healy, solicitors, de F. Carlin, barrister, și de A. Patsa, advocate,

recurentă,

cealaltă parte din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată de K. Herrmann și de E. White, în calitate de agenți,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera a noua),

compusă din domnul E. Juhász, președinte de cameră, și domnii C. Vajda și C. Lycourgos (raportor), judecători,

avocat general: domnul H. Saugmandsgaard Øe,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: engleza.

Hotărâre

1 Prin recursul formulat, Dyson Ltd solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 11 noiembrie 2015, Dyson/Comisia (T-544/13, denumită în continuare „hotărârea atacată”, EU:T:2015:836), prin care s-a respins acțiunea având ca obiect anularea Regulamentului delegat (UE) nr. 665/2013 al Comisiei din 3 mai 2013 de completare a Directivei 2010/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește etichetarea energetică a aspiratoarelor (JO 2013, L 192, p. 1, denumit în continuare „regulamentul în litigiu”).

Cadrul juridic

Directiva 2010/30/UE

2 Considerentele (5) și (8) ale Directivei 2010/30/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 mai 2010 privind indicarea, prin etichetare și informații standard despre produs, a consumului de energie și de alte resurse al produselor cu impact energetic (JO 2010, L 153, p. 1) au următorul cuprins:

„(5) Furnizarea de informații exacte, relevante și comparabile privind consumul specific de energie al produselor cu impact energetic ar trebui să influențeze opțiunea utilizatorilor finali în favoarea produselor care consumă, direct sau indirect, mai puțină energie și alte resurse esențiale în timpul utilizării, stimulând astfel producătorii să ia măsuri de reducere a consumului de energie și de alte resurse esențiale de către produsele pe care le fabrică. Aceasta ar trebui să încurajeze totodată, în mod indirect, utilizarea eficientă a produselor respective, în scopul contribuirii la obiectivul de 20 % al UE în materie de eficiență energetică. În lipsa acestor informații, numai acțiunea forțelor pieței nu va reuși să promoveze utilizarea rațională a energiei și a altor resurse esențiale pentru aceste produse.

[…]

(8) Informația joacă un rol-cheie în acțiunea forțelor pieței și, de aceea, este necesar să se introducă o etichetă uniformă pentru toate produsele de același tip, pentru a pune la dispoziția cumpărătorilor potențiali informații standardizate suplimentare privind costurile acestor produse din punctul de vedere al energiei consumate și al consumului de alte resurse esențiale și pentru a lua măsuri care să asigure accesul la aceste informații și utilizatorilor finali potențiali care nu văd produsul expus, neavând astfel posibilitatea de a vedea eticheta. Pentru a fi eficientă și pentru a-și atinge scopul, eticheta ar trebui să fie ușor de recunoscut de către utilizatorii finali, simplă și concisă. În acest scop, formatul actual al etichetei ar trebui păstrat ca bază pentru a informa utilizatorii finali în legătură cu eficiența energetică a produselor. Consumul de energie și alte informații relevante cu privire la produse ar trebui să fie măsurate în conformitate cu standarde și metode armonizate.”

3 Potrivit articolului 1 alineatele (1) și (2) din această directivă:

„(1) Prezenta directivă stabilește cadrul pentru armonizarea măsurilor naționale privind informațiile destinate utilizatorilor finali, în special prin etichetare și informații standard despre produs, privind consumul de energie și, atunci când e relevant, de alte resurse esențiale în timpul utilizării, precum și informații suplimentare privind produsele cu impact energetic, dând astfel posibilitatea utilizatorilor finali de a opta pentru produse mai eficiente.

(2) Prezenta directivă se aplică produselor cu impact energetic care au un impact direct sau indirect semnificativ asupra consumului de energie și, atunci când e relevant, de alte resurse esențiale în timpul utilizării.”

4 Conform articolului 5 literele (a) și (b) din directiva menționată, statele membre se asigură că „furnizorii care introduc pe piață sau pun în funcțiune produsele care fac obiectul unui act delegat furnizează o etichetă și o fișă în conformitate cu prezenta directivă și cu actul delegat” și că acești furnizori „prezintă o documentație tehnică care să fie suficientă pentru a permite evaluarea exactității informațiilor prevăzute pe etichetă și în fișă”.

5 Articolul 10 din Directiva 2010/30, intitulat „Acte delegate”, prevede:

„(1) Comisia stabilește detaliile etichetei și fișei prin intermediul actelor delegate, în conformitate cu articolele 11, 12 și 13, cu privire la fiecare tip de produs în conformitate cu prezentul articol.

În cazul în care un produs îndeplinește criteriile enumerate la alineatul (2), acesta face obiectul unui act delegat în conformitate cu alineatul (4).

Dispozițiile actelor delegate referitoare la informații care figurează pe etichetă și în fișă privind consumul de energie și de alte resurse esențiale în timpul utilizării le permit utilizatorilor finali să ia decizii informate de achiziționare mai bune, iar autorităților de supraveghere a pieței le permit să verifice dacă produsele sunt conforme cu informațiile furnizate.

[…]

(4) Actele delegate menționează în special următoarele:

[…]

(i) nivelul corectitudinii declarațiilor de pe etichetă și din fișe;

(j) data evaluării și a eventualei revizuiri a actului delegat, ținând seama de ritmul progresului tehnologic.”

6 Articolul 11 din această directivă, intitulat „Exercitarea delegării de competențe”, prevede la alineatul (1):

„Competența de a adopta actele delegate menționate la articolul 10 este conferită Comisiei pentru o perioadă de 5 ani cu începere de la 19 iunie 2010. […]”

Regulamentul în litigiu

7 Potrivit articolului 1 alineatul (1) din regulamentul în litigiu, acesta „stabilește cerințe privind etichetarea și furnizarea de informații suplimentare despre produse aplicabile aspiratoarelor alimentate de la rețeaua de energie electrică, inclusiv aspiratoarelor hibride”.

8 Articolul 3 din acest regulament, intitulat „Responsabilitățile furnizorilor și calendar”, prevede:

„(1) Furnizorii se asigură că, începând cu 1 septembrie 2014:

(a) fiecare aspirator este prevăzut cu o etichetă imprimată conform formatului din anexa II și conținând informațiile stabilite în anexa respectivă;

(b) este pusă la dispoziție o fișă a produsului, astfel cum este stabilită în anexa III;

(c) documentația tehnică prevăzută în anexa IV este pusă la dispoziția autorităților statelor membre și a Comisiei, la cerere;

(d) toate materialele publicitare pentru un model specific de aspirator includ clasa de eficiență energetică, dacă materialele respective prezintă informații legate de consumul de energie sau de preț;

(e) toate materialele promoționale tehnice referitoare la un anumit model de aspirator care descriu parametrii tehnici specifici acestuia includ clasa de eficiență energetică a modelului respectiv;

[…]

(2) Formatul etichetei prevăzut în anexa II se aplică conform următorului calendar:

(a) pentru aspiratoarele introduse pe piață începând cu 1 septembrie 2014, etichetele trebuie să fie conforme cu eticheta 1 din anexa II;

(b) pentru aspiratoarele introduse pe piață începând cu 1 septembrie 2017, etichetele trebuie să fie conforme cu eticheta 2 din anexa II.”

9 Articolul 5 din regulamentul menționat, intitulat „Metode de măsurare”, precizează că „informațiile care trebuie furnizate în temeiul articolelor 3 și 4 se obțin prin metode de măsurare și de calcul fiabile, exacte și reproductibile, care iau în considerare metodele de măsurare și de calcul de ultimă generație recunoscute, după cum se prevede în anexa VI”.

10 Articolul 7 din regulamentul în litigiu, intitulat „Revizuire”, prevede:

„Comisia revizuiește prezentul regulament în lumina progreselor tehnologice, în termen de maximum cinci ani de la intrarea în vigoare a acestuia. Revizuirea evaluează, în special, toleranțele de verificare prevăzute în anexa VII, oportunitatea includerii aspiratoarelor pe bază de baterii cu capacitate mare în domeniul de aplicare [al regulamentului] și posibilitatea stabilirii de cerințe privind consumul anual de energie, nivelul de absorbție a prafului și nivelul emisiilor de praf care să se bazeze pe măsurători realizate cu un recipient mai degrabă parțial încărcat decât gol.”

11 Anexa I la acest regulament arată că un aspirator este clasificat potrivit eficienței sale energetice determinate în funcție de consumul său anual de energie, potrivit performanței sale de curățare determinate în funcție de capacitatea de absorbție a prafului și potrivit emisiilor de praf ale acestuia.

12 Punctul 1 din anexa VI la regulamentul menționat prevede:

„În vederea respectării și verificării conformității cu cerințele din prezentul regulament, măsurătorile și calculele se efectuează prin metode de măsurare fiabile, exacte și reproductibile, care iau în considerare metodele de măsurare și de calcul general recunoscute de ultimă generație, inclusiv standardele armonizate ale căror numere de referință au fost publicate în acest scop în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Acestea trebuie să respecte definițiile, condițiile, ecuațiile și parametrii tehnici stabiliți în prezenta anexă.”

Acțiunea în fața Tribunalului și hotărârea atacată

13 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 7 octombrie 2013, Dyson a formulat o acțiune având ca obiect anularea regulamentului în litigiu.

14 În susținerea acțiunii formulate, Dyson a invocat trei motive. Primul motiv era întemeiat pe necompetența Comisiei, cel de al doilea, pe nemotivarea regulamentului în litigiu, iar cel de al treilea, pe încălcarea principiului egalității de tratament.

15 Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea în totalitate.

Concluziile părților în fața Curții

16 Dyson solicită Curții:

— anularea hotărârii atacate;

— anularea regulamentului în litigiu și

— obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurilor în fața Curții și a Tribunalului.

17 Comisia solicită Curții:

— respingerea recursului și

— obligarea Dyson la plata cheltuielilor de judecată.

Cu privire la recurs

18 În susținerea recursului formulat, Dyson invocă șase motive. Prin intermediul primului motiv, aceasta impută Tribunalului că a recalificat greșit primul motiv invocat în primă instanță. Al doilea motiv este întemeiat pe o interpretare eronată pe care Tribunalul ar fi realizat-o în ceea ce privește întinderea competenței delegate Comisiei prin articolul 10 din Directiva 2010/30. Prin intermediul celui de al treilea motiv, Dyson reproșează Tribunalului că i-a încălcat dreptul la apărare. Al patrulea motiv al acesteia este întemeiat pe denaturarea și pe neluarea în considerare a anumitor elemente de probă. Al cincilea motiv se întemeiază pe nemotivarea hotărârii atacate. În sfârșit, prin cel de al șaselea și ultimul motiv, Dyson invocă nerespectarea de către Tribunal a principiului egalității de tratament.

Cu privire la al patrulea motiv și la al patrulea aspect al celui de al cincilea motiv

Argumentația părților

19 Prin intermediul celui de al patrulea motiv formulat, care trebuie analizat în primul rând, Dyson reproșează Tribunalului, pe de o parte, că a denaturat și, pe de altă parte, că a omis să ia în considerare anumite elemente de probă menite să demonstreze caracterul reproductibil al unei metode de măsurare a performanței energetice a aspiratoarelor prin intermediul unor recipiente de colectare încărcate.

20 Pentru a demonstra că performanța energetică a aspiratoarelor poate fi măsurată cu ajutorul unei alte metode decât cea reținută de regulamentul în litigiu, care s-ar întemeia pe teste realizate cu recipiente de colectare goale, Dyson arată că a invocat în fața Tribunalului mai multe elemente menite să probeze, printre altele, reproductibilitatea unei metode de măsurare a performanței energetice a aspiratoarelor prin intermediul unor teste realizate cu recipiente de colectare încărcate, și anume metoda reținută în secțiunea 5.9 din Standardul armonizat EN 60312-1:(2013) adoptat de Comitetul European de Standardizare în Electrotehnică (Cenelec) (denumită în continuare „metoda Cenelec”).

21 În cadrul unui prim aspect al celui de al patrulea motiv formulat, Dyson consideră că Tribunalul, atunci când a reținut, la punctul 51 din hotărârea atacată, că ea nu a făcut dovada decât a unui singur test în laborator care să permită atestarea reproductibilității metodei respective, a denaturat elementul de probă prezentat de aceasta, care stabilea că metoda de măsurare cu recipientul de colectare încărcat fusese testată în mai multe laboratoare și era reproductibilă.

22 În cadrul unui al doilea aspect al celui de al patrulea motiv formulat, Dyson arată că Tribunalul nu a abordat și nici nu a luat în considerare elementele de probă furnizate de aceasta, care demonstrau reproductibilitatea metodei Cenelec. În cadrul celui de al patrulea aspect al celui de al cincilea motiv formulat, Dyson reproșează Tribunalului că nu a explicat motivul pentru care au fost înlăturate elementele de probă pe care ea le-a prezentat pentru a demonstra reproductibilitatea metodei Cenelec.

23 Comisia consideră, mai întâi, că Dyson s-a referit în fața Tribunalului, fără îndoială, la teste realizate în mai multe laboratoare, dar că nu a afirmat că acestea făceau parte dintr-un program de teste comparative bazate pe același model de aspirator (teste între laboratoare/circulare). Comisia subliniază că Tribunalul poate nu a utilizat terminologia tehnică exactă, însă el nu a denaturat prin aceasta elementele de probă avute la dispoziție. Astfel, Tribunalul ar fi putut concluziona că subzistă îndoieli cu privire la reproductibilitatea metodei de calcul cu recipientul de colectare încărcat, ținând seama de faptul că niciun test circular nu fusese realizat pentru a valida reproductibilitatea metodei menționate.

24 Comisia evidențiază apoi că susținerea privind „eludarea” probelor s-ar referi numai la aprecierea realizată de Tribunal și nu ar constitui, așadar, cu excepția situației în care ar exista o denaturare, o problemă de drept care poate fi examinată în cadrul unui recurs. Comisia subliniază, pe de altă parte, că Tribunalul nu este obligat să analizeze fiecare element de probă care îi este prezentat. Or, de la punctele 49-53 din hotărârea atacată ar reieși cu claritate că Tribunalul a pus în balanță elementele de probă prezentate de părți.

25 În sfârșit, Comisia arată că nu este obligată să utilizeze standardele elaborate de Cenelec.

Aprecierea Curții

26 La punctul 49 din hotărârea atacată, Tribunalul a statuat că, chiar dacă Dyson invoca numeroase argumente care tindeau să demonstreze fiabilitatea și exactitatea testului de performanță energetică efectuat cu un recipient de colectare încărcat, subzistau totuși îndoieli referitoare la reproductibilitatea testului în cauză.

27 La punctul 50 din hotărârea menționată, Tribunalul a subliniat astfel că determinarea reproductibilității testelor necesită în practică efectuarea unor așa-numite teste „circulare” între laboratoare, aceste teste vizând asigurarea validității rezultatelor obținute prin realizarea unor teste repetate în diverse laboratoare prin intermediul unui eșantion unic.

28 La punctul 51 din aceeași hotărâre, Tribunalul a constatat în sfârșit că recurenta nu a invocat decât un singur test în laborator care, în opinia sa, permitea atestarea reproductibilității acestuia, astfel încât reproductibilitatea testului efectuat cu un recipient de colectare încărcat nu era determinată în mod suficient pentru a se constata o eroare vădită de apreciere săvârșită de Comisie.

29 În cadrul unui prim aspect al celui de al patrulea motiv formulat, Dyson reproșează în esență Tribunalului că i-a denaturat, la punctul 51 din hotărârea atacată, poziția susținută în fața acestuia, potrivit căreia metoda Cenelec fusese supusă mai multor teste în laborator care atestă reproductibilitatea sa, precum și mărturia *Head of Competitor Intelligence* (directorul Departamentului de analiză a concurenței), depusă în susținerea acestei afirmații.

30 Trebuie amintit că, în cazul unui recurs, Curtea nu este competentă să se pronunțe asupra situației de fapt și nici, în principiu, să examineze probele pe care Tribunalul le-a reținut în susținerea acesteia. Astfel, din moment ce aceste probe au fost obținute în mod legal și au fost respectate principiile generale ale dreptului și normele de procedură aplicabile în materie de sarcină a probei și de administrare a probelor, numai Tribunalul are competența de a aprecia valoarea care trebuie să fie atribuită elementelor care i-au fost prezentate. Această apreciere nu constituie, așadar, cu excepția cazului denaturării elementelor de probă prezentate în fața Tribunalului, o problemă de drept supusă controlului Curții (Hotărârea din 18 ianuarie 2017, Toshiba/Comisia, C-623/15 P, nepublicată, EU:C:2017:21, punctul 39 și jurisprudența citată).

31 Competența de control a Curții asupra constatărilor de fapt realizate de Tribunal se întinde, așadar, în special la inexactitatea materială a acestor constatări care rezultă din elementele dosarului, la denaturarea elementelor de probă, la calificarea juridică a acestora și la problema dacă normele în materia sarcinii și a administrării probelor au fost respectate (Hotărârea din 25 ianuarie 2007, Sumitomo Metal Industries și Nippon Steel/Comisia, C-403/04 P și C-405/04 P, EU:C:2007:52, punctul 39, precum și Hotărârea din 19 decembrie 2013, Siemens și alții/Comisia, C-239/11 P, C-489/11 P și C-498/11 P, nepublicată, EU:C:2013:866, punctul 39).

32 În speță, din cuprinsul punctului 38 din memoriul în replică al Dyson în fața Tribunalului reiese că aceasta a arătat că metoda Cenelec fusese testată în mod riguros, atât sub aspectul reproductibilității sale, cât și cu privire la repetabilitatea sa. În declarația sa, reluată în anexa la respectivul memoriu în replică și menționată la punctul 39 din acesta, directorul Departamentului de analiză a concurenței al Dyson a subliniat de asemenea că această metodă făcuse obiectul mai multor teste efectuate în mai multe laboratoare care permiteau atestarea reproductibilității metodei respective.

33 Rezultă că Tribunalul a denaturat în mod vădit poziția susținută de Dyson atunci când a considerat, la punctul 51 din hotărârea atacată, că recurenta nu a invocat decât un singur test în laborator care să permită atestarea reproductibilității metodei de calcul cu recipientul de colectare încărcat. Astfel, după cum arată în mod corect Dyson în recursul formulat, o asemenea constatare este în vădită contradicție cu conținutul înscrisurilor de procedură pe care aceasta le-a prezentat în fața Tribunalului, precum și cu declarația directorului Departamentului de analiză a concurenței al Dyson.

34 Trebuie totuși arătat că, potrivit punctului 50 din hotărârea atacată, caracterul reproductibil al unei metode de măsurare necesită nu numai ca mai multe teste în laborator să fie realizate, ci și ca aceste teste repetate să fie „circulare”, și anume să fie efectuate prin intermediul unui eșantion unic.

35 Rezultă că simpla împrejurare că Tribunalul a denaturat susținerile Dyson în ceea ce privește existența mai multor teste în laborator nu poate fi suficientă în sine pentru a invalida concluzia potrivit căreia metoda Cenelec nu era reproductibilă.

36 Cu toate acestea, prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al patrulea motiv formulat, Dyson reproșează în plus Tribunalului că nu a luat în considerare anumite elemente de probă cuprinse în înscrisurile sale de procedură care ar fi demonstrat caracterul reproductibil al metodei Cenelec. Prin intermediul celui de al patrulea aspect al celui de al cincilea motiv formulat, Dyson impută de asemenea Tribunalului că nu a justificat motivul pentru care aceste elemente de probă au fost înlăturate. Se impune ca aceste două critici să fie examinate împreună.

37 Astfel, trebuie amintit, pe de o parte, că, în cadrul recursului, controlul Curții are ca obiect în special să verifice dacă Tribunalul a răspuns corespunzător cerințelor legale tuturor argumentelor invocate de reclamant și, pe de altă parte, că motivul întemeiat pe lipsa unui răspuns din partea Tribunalului la argumentele invocate în primă instanță echivalează în esență cu invocarea unei încălcări a obligației de motivare care decurge din articolul 36 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, aplicabil Tribunalului în temeiul articolului 53 primul paragraf din același statut, și din articolul 117 din

Regulamentul de procedură al Tribunalului (a se vedea în acest sens Hotărârea din 20 mai 2010, Gogos/Comisia, C-583/08 P, EU:C:2010:287, punctul 29, și Ordonanța din 13 decembrie 2012, Alliance One International/Comisia, C-593/11 P, nepublicată, EU:C:2012:804, punctul 27).

38 Dintr-o jurisprudență constantă reiese că Curtea nu impune Tribunalului să realizeze o expunere care să urmeze în mod exhaustiv și unul câte unul toate raționamentele prezentate de părțile în litigiu și că, prin urmare, motivarea Tribunalului poate fi implicită, cu condiția să permită persoanelor interesate să cunoască motivele pentru care Tribunalul nu le-a admis argumentele, iar Curții să dispună de elemente suficiente pentru a-și exercita controlul (Ordonanța din 13 decembrie 2012, Alliance One International/Comisia, C-593/11 P, nepublicată, EU:C:2012:804, punctul 28, și Hotărârea din 26 octombrie 2016, PT Musim Mas/Consiliul, C-468/15 P, EU:C:2016:803, punctul 71).

39 În speță, trebuie subliniat, în primul rând, că lipsa reproductibilității metodei Cenelec a constituit un element determinant în aprecierea Tribunalului la finalul căreia a statuat că abordarea Comisiei, care consta în a acorda prioritate unei metode de măsurare a performanței energetice a aspiratoarelor întemeiate pe teste realizate cu recipiente de colectare goale, nu era în mod vădit nerezonabilă.

40 Trebuie amintit, în al doilea rând, că Tribunalul a considerat la punctul 49 din hotărârea atacată că subzistă îndoieli referitoare la reproductibilitatea metodei Cenelec și că acesta a subliniat, la punctul 50 din hotărârea menționată, că reproductibilitatea unei metode de măsurare necesita astfel efectuarea unor teste circulare între laboratoare, aceste teste vizând asigurarea validității rezultatelor obținute prin realizarea unor teste repetate în diverse laboratoare prin intermediul aceluiași eșantion.

41 Or, în înscrisurile de procedură prezentate în fața Tribunalului, Dyson a încercat să demonstreze că metoda Cenelec era reproductibilă, chiar dacă nu se baza pe teste așa-numite „circulare”. În această privință, la punctele 7, 8 și 39 din memoriul în replică formulat, Dyson a arătat că, potrivit mandatului său, Cenelec trebuie să se asigure că toate standardele publicate sunt coerente, clare și exacte și că acestea țin seama de stadiul tehnicii. Dyson a depus de asemenea avizul motivat al unui laborator european acreditat pentru testarea aspiratoarelor potrivit căruia această metodă a produs rezultate reproductibile, precum și o declarație în același sens a directorului Departamentului de analiză a concurenței al Dyson, care fusese implicat în procedura de elaborare a metodei amintite.

42 Prin urmare, Tribunalul nu putea considera ca fiind stabilit, astfel cum a procedat la punctul 49 din hotărârea atacată, că „subzistă îndoieli referitoare la reproductibilitatea” metodei Cenelec, fără a explica motivul pentru care contestarea de către Dyson a unei asemenea afirmații, prin intermediul elementelor amintite la punctul anterior, trebuia respinsă. Mai exact, Tribunalul nu putea afirma că reproductibilitatea unei metode de măsurare necesita efectuarea unor teste așa-numite „circulare”, fără a explica motivele pentru care argumentele în sens contrar dezvoltate de Dyson în înscrisurile sale de procedură nu erau de natură să infirme o asemenea afirmație. Deși este adevărat că, în fața Tribunalului, Comisia a contestat caracterul reproductibil al metodei Cenelec, trebuie totuși să se constate că Dyson a argumentat în sens contrar în înscrisurile sale de procedură prezentate Tribunalului, astfel încât îi revenea acestuia din urmă sarcina de a se pronunța cu privire la subiectul respectiv. Omițând să răspundă la argumentele astfel invocate de Dyson, Tribunalul a încălcat obligația de motivare care îi revenea în temeiul articolului 53 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție și al articolului 117 din Regulamentul de procedură al Tribunalului.

43 În consecință, al patrulea motiv formulat de Dyson și al patrulea aspect al celui de al cincilea motiv formulat de aceasta trebuie declarate fondate.

Cu privire la primul motiv

Argumentația părților

44 Dyson reproșează Tribunalului că a considerat, la punctele 36, 37 și 43 din hotărârea atacată, că primul motiv invocat în fața sa se referea la o eroare vădită de apreciere, în condițiile în care acesta era în fapt întemeiat pe încălcarea de către Comisie a limitelor competenței sale. Această societate precizează că, prin intermediul motivului menționat, susținea că avusese loc o încălcare din partea Comisiei a limitelor competenței care i-a fost delegată prin articolul 10 din Directiva 2010/30. În opinia Dyson, Tribunalului îi revenea sarcina de a stabili dacă Comisia nu a modificat elementele esențiale ale actului de abilitare atunci când a ales o metodă de calcul al performanței energetice a aspiratoarelor prin intermediul unor recipiente de colectare goale.

45 Comisia arată că Dyson nu critică decât răspunsul dat de Tribunal la primul aspect al primului motiv de anulare formulat, iar nu raționamentul care a condus la respingerea celui de al doilea aspect al acestui motiv.

46 În opinia Comisiei, primul motiv al recursului trebuie să fie, pe de altă parte, considerat nefondat. Astfel, în fața Tribunalului, Dyson nu ar fi pus în discuție competența Comisiei în ceea ce privește adoptarea regulamentului în litigiu, ci mai degrabă exercitarea acestei competențe în ceea ce privește alegerea metodei de măsurare. Comisia subliniază că primul motiv al Dyson în fața Tribunalului impunea aprecierea unor elemente de fapt de ordin tehnic de o complexitate deosebită în vederea determinării metodei de măsurare, ceea ce justifica limitarea controlului jurisdicțional doar la eroarea vădită de apreciere.

Aprecierea Curții

47 Prin intermediul primului motiv formulat, Dyson impută Tribunalului că a recalificat în mod incorect primul motiv al acțiunii sale în anulare prin care ea reproșa Comisiei în esență că nu a respectat articolul 10 din Directiva 2010/30, care impune ca metoda de calcul al performanței energetice a aspiratoarelor să țină seama de performanța lor în timpul utilizării, pentru a furniza consumatorilor o informație exactă, pentru a stimula producătorii să îmbunătățească eficiența energetică a produselor lor și pentru a atinge obiectivul de reducere a consumului de energie, în condițiile în care, în opinia sa, o astfel de cerință constituie un element esențial al acestei directive.

48 Cu titlu introductiv, trebuie arătat că, după cum subliniază Comisia, primul motiv de recurs nu are ca obiect, în realitate, decât contestarea aprecierii care a determinat Tribunalul să respingă primul aspect al primului motiv invocat în primă instanță, iar nu raționamentul Tribunalului care a condus la respingerea celui de al doilea aspect al acestui motiv, prin care Dyson critica regulamentul în litigiu pentru că nu a impus obligația de informare cu privire la sacii pentru colectarea prafului și la filtre în calitate de resurse esențiale consumate în timpul utilizării aspiratoarelor.

49 Pe de altă parte, trebuie subliniat că, la punctul 36 din hotărârea atacată, Tribunalul a considerat că din înscrisurile depuse de recurentă în fața acestuia reieșea în mod clar că aceasta din urmă, prin intermediul primului motiv formulat, nu invoca necompetența în sine a Comisiei în ceea ce privește adoptarea regulamentului în litigiu, ci contesta mai degrabă în esență exercitarea acestei competențe. Tribunalul a statuat la punctul 37 din hotărârea menționată că trebuia, așadar, să se considere că primul motiv al recurentei era întemeiat pe o eroare vădită de apreciere săvârșită de Comisie cu ocazia adoptării acestui regulament.

50 Or, din cererea introductivă a Dyson depusă la Tribunal reiese în mod incontestabil că primul său motiv de anulare era întemeiat pe faptul că Comisia nu era competentă să adopte regulamentul în litigiu. Mai exact, Dyson îi reproșa în esență că nu a respectat, cu ocazia adoptării acestui regulament,

un element esențial al actului de abilitare atunci când a reținut ca metodă de calcul al performanței energetice a aspiratoarelor o metodă bazată pe teste cu recipientul de colectare gol, în condițiile în care articolul 10 din Directiva 2010/30 ar fi impus ca respectiva metodă să reflecte condițiile normale de utilizare.

51 În consecință, Tribunalul nu a răspuns la motivul întemeiat pe încălcarea prin regulamentul în litigiu a unui element esențial al actului de abilitare, ci la un alt motiv, întemeiat pe o eroare vădită de apreciere din partea Comisiei, pe care Dyson nu l-a invocat.

52 Nu se poate susține că, procedând în acest mod, Tribunalul a examinat implicit motivul întemeiat pe necompetența Comisiei, astfel cum fusese formulat de Dyson. Prin urmare, întinderea puterii discreționare conferite prin actul de abilitare reprezintă o problemă de drept diferită de cea referitoare la respectarea limitelor mandatului încredințat prin actul de abilitare. În plus, controlul respectării acestor două cerințe răspunde la standarde diferite.

53 Astfel, deși, după cum a subliniat în mod corect Tribunalul la punctul 38 din hotărârea atacată, autoritățile Uniunii dispun, în cadrul exercitării competențelor care le sunt conferite, de o putere largă de apreciere atunci când trebuie să efectueze, printre altele, aprecieri și evaluări complexe, trebuie în prealabil să se stabilească dacă aceste autorități acționează efectiv în limitele competențelor care le-au fost atribuite și, mai precis, atunci când este vorba, precum în speță, despre o competență delegată în sensul articolului 290 TFUE, să se asigure că autoritățile Uniunii nu depășesc mandatul care le-a fost încredințat prin actul de abilitare, înțelegându-se, în special, că o astfel de competență delegată trebuie să respecte, în orice situație, elementele esențiale ale actului de abilitare și să se înscrie în cadrul de reglementare, astfel cum este acesta definit prin actul legislativ de bază (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 martie 2016, Parlamentul/Comisia, C-286/14, EU:C:2016:183, punctul 30 și jurisprudența citată).

54 Din cele de mai sus rezultă că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a omis să se pronunțe cu privire la unul dintre motivele recurentei.

55 Cu toate acestea, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, dacă motivarea unei decizii a Tribunalului relevează o încălcare a dreptului Uniunii, însă dispozitivul acesteia apare ca fiind întemeiat pentru alte motive de drept, o astfel de încălcare nu este de natură să determine anularea acestei decizii și se impune efectuarea unei substituiri a motivelor (Hotărârea din 22 septembrie 2016, Pensa Pharma/EUIPO, C-442/15 P, nepublicată, EU:C:2016:720, punctul 51 și jurisprudența citată).

56 Trebuie prin urmare să se stabilească dacă, atunci când a reținut o metodă de calcul al performanței energetice bazată pe teste realizate cu recipientul de colectare gol, Comisia a respectat limitele competenței sale delegate, caz în care primul aspect al primului motiv al acțiunii în anulare formulate de Dyson ar trebui declarat nefondat. Întrucât este vorba despre un motiv de drept, Curtea are posibilitatea să suplinească omisiunea Tribunalului.

57 Potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, legalitatea unui act al Uniunii trebuie să fie apreciată în funcție de elementele de fapt și de drept existente la data adoptării actului (Hotărârea din 3 septembrie 2015, Inuit Tapiriit Kanatami și alții/Comisia, C-398/13 P, EU:C:2015:535, punctul 22, precum și jurisprudența citată). Legalitatea regulamentului în litigiu trebuie apreciată, așadar, în funcție de elementele de fapt și de drept existente la data de 3 mai 2013.

58 În această privință, în primul rând, trebuie amintit că posibilitatea delegării de competențe prevăzută la articolul 290 TFUE vizează să permită legiuitorului să se concentreze asupra elementelor esențiale ale unei legislații, precum și asupra elementelor neesențiale cu privire la care apreciază că este oportună legiferarea, încredințând totodată Comisiei sarcina de „a completa” anumite elemente neesențiale ale actului legislativ adoptat sau chiar de „a modifica” astfel de elemente în cadrul unei delegări conferite acesteia (Hotărârea din 17 martie 2016, Parlamentul/Comisia, C-286/14, EU:C:2016:183, punctul 54).

59 Rezultă că normele esențiale ale domeniului vizat trebuie adoptate în reglementarea de bază și nu pot face obiectul unei delegări (a se vedea în acest sens Hotărârea din 5 septembrie 2012, Parlamentul/Consiliul, C-355/10, EU:C:2012:516, punctul 64, și Hotărârea din 10 septembrie 2015, Parlamentul/Consiliul, C-363/14, EU:C:2015:579, punctul 46).

60 În al doilea rând, se impune să se stabilească dacă cerința potrivit căreia informațiile furnizate consumatorilor trebuie să reflecte consumul de energie în timpul utilizării aparatului, astfel cum rezultă aceasta din articolul 1 și din articolul 10 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 2010/30, constituie un element esențial al acesteia din urmă.

61 În această privință, elementele esențiale ale unei reglementări de bază sunt cele a căror adoptare necesită efectuarea unor alegeri politice care se numără printre sarcinile proprii legiuitorului Uniunii (Hotărârea din 5 septembrie 2012, Parlamentul/Consiliul, C-355/10, EU:C:2012:516, punctul 65).

62 Identificarea elementelor unei materii care trebuie apreciate ca fiind esențiale trebuie să se întemeieze pe elemente obiective care pot face obiectul unui control jurisdicțional și impune luarea în considerare a caracteristicilor și a particularităților domeniului vizat (Hotărârea din 22 iunie 2016, DK Recycling und Roheisen/Comisia, C-540/14 P, EU:C:2016:469, punctul 48 și jurisprudența citată).

63 Având în vedere economia generală a Directivei 2010/30, este necesar să se considere că cerința amintită la punctul 60 din prezenta hotărâre constituie un element esențial al acestei directive.

64 Astfel, din considerentele (5) și (8) ale Directivei 2010/30 rezultă că „[f]urnizarea de informații exacte, relevante și comparabile privind consumul […] de energie” al produselor „joacă un rol-cheie în acțiunea forțelor pieței” și, prin urmare, în capacitatea de a orienta consumul spre aparate „care consumă […] mai puțină energie […] în timpul utilizării”. De asemenea, articolul 1 alineatul (1) din această directivă prevede că ea vizează armonizarea măsurilor naționale privind informațiile destinate utilizatorilor finali privind consumul de energie „în timpul utilizării”, pentru ca aceștia să poată alege produse „mai eficiente”. Informarea consumatorului cu privire la performanța energetică a aparatelor în cursul utilizării lor constituie, așadar, obiectivul esențial al directivei menționate și reflectă o alegere politică ce se numără printre sarcinile proprii legiuitorului Uniunii.

65 Rezultă că aspectul dacă regulamentul în litigiu are ca obiect doar completarea, iar nu și modificarea Directivei 2010/30, așa cum pare să indice modul său de redactare, nu este relevant în speță. Astfel, după cum s-a subliniat la punctul 58 din prezenta hotărâre, niciuna dintre aceste două categorii de competențe delegate nu autorizează, în orice caz, Comisia să încalce un element esențial al actului de abilitare.

66 Pe de altă parte și contrar celor afirmate de Tribunal la punctul 59 din hotărârea atacată, a înțelege expresia „în timpul utilizării”, menționată la articolul 10 alineatul (1) al treilea paragraf din Directiva 2010/30, în sensul că vizează condițiile reale de utilizare, nu constituie o interpretare „mult prea extensivă” a articolului 10 din respectiva directivă, ci reprezintă chiar sensul acestei precizări.

67 Această constatare nu este pusă în discuție, contrar celor susținute de Comisie, de simpla împrejurare că precizarea menționată poate de asemenea și pe cale de consecință să vizeze excluderea luării în considerare a energiei consumate pentru fabricarea, pentru distribuirea și pentru casarea aparatului în cauză.

68 Având în vedere cele ce precedă, Comisia avea, așadar, obligația de a reține în cadrul regulamentului în litigiu, pentru a nu aduce atingere unui element esențial al Directivei 2010/30, o metodă de calcul care să permită măsurarea performanței energetice a aspiratoarelor în condiții cât mai apropiate posibil de condițiile reale de utilizare, impunând ca recipientul de colectare al aspiratorului să fie încărcat la un

anumit nivel, ținând totuși seama de cerințele legate de valabilitatea științifică a rezultatelor obținute și de precizia informațiilor furnizate consumatorilor, astfel cum sunt în special menționate în considerentul (5) al directivei menționate și la articolul 5 litera (b) din aceasta.

69 Or, la punctul 46 din hotărârea atacată, Tribunalul a admis că testele cu recipientul de colectare gol nu reflectă condițiile normale de utilizare a aspiratoarelor, în măsura în care asemenea teste nu țin seama de acumularea prafului în recipientele de colectare ale anumitor tipuri de aspiratoare, ceea ce de altfel Comisia nu a contestat, astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 98 și 99 din hotărârea atacată.

70 Este adevărat că Tribunalul, la punctele 47-54 din hotărârea atacată, a prezentat ca argument contrar acestei constatări faptul că nicio metodă de măsurare bazată pe teste efectuate prin intermediul unor recipiente de colectare încărcate nu ar fi reproductibilă. Comisia invocă în fața Curții un argument identic. Cu toate acestea, din cuprinsul punctelor 34-43 din prezenta hotărâre reiese că, pentru a ajunge la o astfel de concluzie, Tribunalul a săvârșit o denaturare a faptelor și a încălcat obligația de motivare, astfel încât Curtea nu se poate întemeia, pentru a efectua o substituire de motive, pe această apreciere a faptelor, care nu a fost stabilită de Tribunal în mod valabil.

71 Primul motiv trebuie, așadar, declarat fondat.

Cu privire la al șaselea motiv

Argumentația părților

72 Dyson consideră că Tribunalul a încălcat cerința proporționalității, inerentă controlului respectării principiului egalității, atunci când a apreciat că regulamentul în litigiu putea trata în același mod aspiratoare care utilizează tehnologii diferite pentru motivul că testele preconizate de Dyson nu îndeplineau în același timp criteriile de fiabilitate, de exactitate și de reproductibilitate.

73 În opinia Comisiei, Dyson nu ar explica în ce măsură elaborarea unui test cu un recipient de colectare încărcat ar fi fost mai proporțională. Comisia susține că nu avea obligația de a demonstra că nicio metodă mai bună de testare nu putea fi dezvoltată, ci că, din contră, Dyson avea sarcina de a proba că exista o metodă de testare mai adecvată, ceea ce aceasta nu ar fi făcut, în opinia Tribunalului.

Aprecierea Curții

74 Prin intermediul celui de al șaselea motiv formulat, Dyson impută în esență Tribunalului că, la punctul 110 din hotărârea atacată, a încălcat principiul egalității atunci când a considerat că regulamentul în litigiu putea trata în mod identic aspiratoare care utilizează tehnologii diferite, pentru motivul că metodele de calcul al performanței energetice a aspiratoarelor, bazate pe teste realizate prin intermediul unor recipiente de colectare încărcate, nu erau reproductibile.

75 În această privință, la punctul 109 din hotărârea atacată, Tribunalul a subliniat că anterior arătase că „testele efectuate cu un recipient parțial încărcat nu au făcut ele însele obiectul unor teste «circulare» între laboratoare, astfel încât reproductibilitatea lor putea fi pusă în discuție”.

76 La punctul 110 din hotărârea atacată, Tribunalul a dedus din cele de mai sus că „împrejurarea că testele preconizate de reclamantă nu îndeplinesc simultan criteriile de fiabilitate, de exactitate și de reproductibilitate constituie un motiv obiectiv care justifică tratamentul uniform al aspiratoarelor bazate pe tehnologii diferite, și anume al aspiratoarelor «cu sac» și al aspiratoarelor «fără sac»”. Tribunalul nu a prezentat niciun alt motiv pentru a valida identitatea de tratament contestată de Dyson.

77 Rezultă că singura justificare adusă de Tribunal pentru tratamentul identic rezervat de regulamentul în litigiu aspiratoarelor „cu sac” și „fără sac” se bazează pe o constatare de fapt care nu a fost stabilită de Tribunal în mod valabil, pentru motivele expuse la punctele 34-43 din prezenta hotărâre.

78 Prin urmare, al șaselea motiv de recurs trebuie declarat fondat.

Cu privire la al doilea și la al treilea motiv, precum și cu privire la primele trei aspecte ale celui de al cincilea motiv

79 Prin intermediul celui de al doilea și al celui de al treilea motiv formulate, Dyson reproșează Tribunalului că a interpretat în mod greșit, la punctele 58 și 59 din hotărârea atacată, întinderea competenței delegate a Comisiei și, respectiv, că i-a încălcat dreptul la apărare, ținând seama de ceea ce s-a afirmat la punctele 50 și 51 din hotărârea atacată. Prin intermediul primelor trei aspecte ale celui de al cincilea motiv formulat, Dyson impută Tribunalului că nu a prezentat motive suficiente pentru constatările care figurează la punctele 36, 37, 52 și 67 din hotărârea atacată.

80 Cu toate acestea, întrucât examinarea celui de al doilea și a celui de al treilea motiv, precum și a primelor trei aspecte ale celui de al cincilea motiv nu ar putea determina o anulare a hotărârii atacate mai extinsă decât cea care rezultă din admiterea primului, a celui de al patrulea și a celui de al șaselea motiv, nu mai este necesară examinarea acestora.

81 Având în vedere caracterul fondat al primului, al celui de al patrulea și al celui de al șaselea motiv, precum și al celui de al patrulea aspect al celui de al cincilea motiv, hotărârea atacată trebuie anulată în măsura în care, prin aceasta, Tribunalul a respins primul aspect al primului motiv și al treilea motiv, ambele invocate în primă instanță.

Cu privire la acțiunea în fața Tribunalului

82 Potrivit articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții, aceasta poate, în cazul în care anulează decizia Tribunalului, fie să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul, atunci când acesta este în stare de judecată, fie să trimită cauza Tribunalului pentru a se pronunța asupra acesteia.

83 În speță, Curtea consideră că nu este în măsură să se pronunțe pe fond cu privire la primul aspect al primului motiv și la cel de al treilea motiv, ambele invocate în primă instanță. Astfel, examinarea acestui aspect și a acestui motiv implică aprecieri de fapt care se referă, în principal, la problema caracterului reproductibil sau nereproductibil al metodei Cenelec, care nu au făcut obiectul unei aprecieri corecte din partea Tribunalului și care nu au fost supuse unei dezbateri complete în fața Curții.

84 În consecință, este necesar să se dispună, pe de o parte, trimiterea cauzei Tribunalului spre rejudecare pentru ca acesta să se pronunțe asupra primului aspect al primului motiv și asupra celui de al treilea motiv, ambele invocate în primă instanță, și, pe de altă parte, soluționarea odată cu fondul a cererilor privind cheltuielile de judecată.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a noua) declară și hotărăște:

1) **Anulează Hotărârea Tribunalului Uniunii Europene din 11 noiembrie 2015, Dyson/Comisia (T-544/13, EU:T:2015:836), în măsura în care prin aceasta s-a respins primul aspect al primului motiv și al treilea motiv, ambele invocate în primă instanță.**

2) **Trimite cauza Tribunalului Uniunii Europene spre rejudecare pentru ca acesta să se pronunțe asupra primului aspect al primului motiv și asupra celui de al treilea motiv, ambele invocate în primă instanță.**

3) **Cererile privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.**

Semnături